

حيات

مېانه داما مېانه... رېبانه داهه مېوه حيات فانالم...!

اداره مرکزی :

آفقره ده ، استانبول جاده سنده آفقره
معارف آمینلکي پاشده کی دایره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۱۱۹ نومرولو
دائرة مخصوصه
تلفون : ۳۶۷

نسخه سی هربرده ۱۰ غرورده

سنه لکی بوسته ایله ۵ لیرا .
(اجنئی مملکتلر ایچین ۴ دولار)

ایوه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آفقره مرزیدر .

صافی : ۱۹

آفقره ، ۷ ، نیسان ، ۱۹۲۷

۱ نجی جلد

مستقبل علم و صنعت مؤسسه لر من

- معارف وکیلزك صوك بیاناتی مناسبه -

اوروپاده کی تدقیق سیاحتندن دونن معارف وکیلز ، معارفز حقنده کی قیمتی مطالعه لری آراسنده برده بویوک تبشیرده بولونیور : ملی حرثه عاظم مؤسسه لره بوندن صوکر اداها بویوک بر اهمیت ویرله جک و حکومت مرکز مزده دارالفنون ، موزه ، ملی کتبخانه ، ملی تیاترو کبی تورک ملتک شرف و قدرتیله متناسب معظم علم و صنعت مؤسسه لری وجوده کتیر یله جک ! بر ملتک معنوی و مدنی موجودیتی تمثیل ایدن بو بویوک مؤسسه لر ایچون ملتک هیچ برفدا کارلقدن چکینمه جکی طبعیدر . بناء علیه ، معارف وکیلزك بومعظم ملی ایشی موفقیتله ایفا واکال ایده جکمه شیمیدین قانغز . آفقره ده یکی بر دارالفنون ، یکی بر موزه ، یکی بر تیاترو ، یکی بر کتبخانه و بونلرله علاقه دار دیگر علم و صنعت مؤسسه لری وجوده کلدیکی زمان ، آناتولی تورکلکی ایچون یکی بر مدنی انکشاف دوره سی آچیلجق ، « آفقره » یالکز سیاست دکل ، علماده تورکیه نك مرکزی اولاجقدر .

آجی اولقله برابر اعترافه مجبورزکه ، مدنی موجودیتی تمثیل ایدن علم و صنعت مؤسسه لری خصوصنده ، سائر ملتله نظراً چوق ، پک چوق فقیرز . استبداد دوری بو جنس مؤسسه لره قیمت ویرمک شویله دورسون ، ملی حرثه عاظم هر تشبک محوی ایچون چیلغینجه سنه چالیشمیشدی .

مشروطیت سنه لرنده ده بو خصوصده بویوک برشی یاپیلامادی . کوچوک برخاطره اولق اوزره نقل ایدهیم : ۱۹۱۵ ده تأسیس ایتک ایسته دیکمز « تورکیات انجمنی » ، اوزمانک هیئت وکلاسی طرفندن اسمی « آثار اسلامیة و ملیة تدقیق انجمنی » نه تحویل ایدیلک صورتیله میدانه حقیقه یلمش ایدی ... دارالفنونمز باشد اولق اوزره علم و صنعت مؤسسه لر مکزک جانلانمغه باشلامه سی و حکومتجه بو مؤسسه لره اهمیت و قیمت ویریله سی ، آنجاق جمهوریت اداره سنده قابل اولدی . فقط ، بوکا رغماً ، بر چوق مدنی مؤسسه لر دن هنوز محروم بولوندیغمز و آلزده . کیلرکده داهه پک چوق همت ایسته دیکی محققدر . مثلاً عمومی بر کتبخانه مز ، ملی موزه مز ، ملی تیاترو مز ، خزینه اوراقز حالایوق .. آرکا اولوزی ، اتنوگرافی کبی علم شعبه لریله متوغل بر تک آداممز موجود دکل ... ملی حرثه عاظم تدقیقات ، برایکی ساحه مستثنا اولق اوزره ، ابتدائی بر حاله ... رسم و هیکل تراشی ، معماری ، تماشا ساحه لرنده چوق بویوک بر فعالیتیه احتیاج وار .. ایشه ، آنجاق آفقره ده قورولاجق اولان وقوتلی یکی علم و صنعت مؤسسه لر من سایه سنده ، بونقصانلر منی تلافی به ، بو ملی احتیاجلری قطنینه چالیشمق قابل اولاجقدر .

بعضیلری ، آفقره ده یکی علم مؤسسه لری وجوده کتیر یله سنک استانبولده کی نمائل مؤسسه لرک ضررینه اوله جغنی ظن ایدیورلر . بو ظنک بر « غلط رؤیت » دن ایلری کلدیکنی آچیقجه سویله یه ییلیرز . نمائل علم مؤسسه لری بر برینک « رقیبی » دکل ، « متمم » یدر ؛ هر هانکی بر علم شعبه سنه مملکتده ویریلن اهمیت چو غالدجه ، اوکا عاظم مؤسسه لرده چو غالیر . « اسکی مؤسسه »

ایچونک چوق سهوینه جک جهت ، کندی ایچندن « یکی بر مؤسسه » دوغوره بیلیم قدرتی کوستره سیدر . استانبول دارالفنون مثالیارین « آفقره » ده ایکنجی ، اوبرکون « ازبیر » ده اوچنجی بر دارالفنون وجوده کلدیکنی کورورسه ، تورکیه نك اسک دارالفنون اولق حیثیتیه بویکی تشکلردن کنیدیسی ایچون بویوک بر غرور و افتخار حصه سی چیقارمقده حقلیدر . (۱۹۱۹) ده استانبول دارالفنون علمی مختاریتی قازاندینی زمان ، ایلک تشکل ایدن دارالفنون دیوانی ، « آناتولینک اورتاسنده ایکنجی بر دارالفنون تأسیسی لزومنه حکومتک نظر دقتی جلب ایتمه یی » متفقاً قرارلاشدیرمشدی . ساقط ایمراطورلق دورنده بیله کندی دویوران بو احتیاج ، « آفقره » مرکز اولق اوزره تأسیس ایدن ملی جمهوریت دورنده آرتق داهه فضله ایهال ایدیله مز . بوا ملک تحققة چالیشمق ، بوتون تورک منورلری ایچون ملی بروطفه در ؛ استانبول دارالفنونک بو خصوصده عهده سنه ترتب ایدن وظیفه یی تمامیه ایفا ایده جکندن اصلاً شبهه ایتمه یلیر .

۱۹۲۳ ده « آفقره » ده ایلک دفعه طوبلا . نان معارف هیئت علمیه سنده بومسئله موضوع بحث اولدینی زمان ، بویوک کثرت « آفقره » ده ملی علم و صنعت مؤسسه لری وجوده کتیرمک لزومنده اتفاق ایتمشدی . بنده بو فکرک اک حرارتلی مدافع لرندن بری حتی بو خصوصده کی پروژه نك محرری ایدم . لکن ، اوزمانده ، بویوک تشبک معین و اطرافلی برپلان دائره سنده ، و مادی تطبیقه معنوی بوتون وساطتی حاضر لانه رق تمامیه « عصری » و « متکامل » بر شکلده موقع مرعیه قونولماسی لزومنده اصرار ایتشدم .

فکر عالیه

تورک حقوقی تاریخی

استانبول حقوقی فاکولته سندره اوقونولره «تاریخ

حقوق» درسلی مناسبید

کچن سنه استانبول دارالفنونک حقوق فاکولته سی بروغرامنه حقوق تاریخی و تخصیصاً تورک حقوق تاریخی درسی علاوه ایدیلدیکی زمان ، بو تشبیتی اک فضلہ ممنونیتله قارشیلایانلردن بری ده بدم . فی الحقیقه ، ملی تاریخمیزک تنوری ایچون دارالفنونمیزده و بوکسک مکتبلرمیزده بوتون اجتماعی مؤسسہ لرمیزک تاریخی آیری آیری تدقیق ایله موظف کرسیلر بولونغان بر ضرورتدی . حقوق و اقتصاد کبی ایک بو یوک اجتماعی مؤسسہ لک ملی تاریخمیزده کی تکاملنی شمدی یه قدر اهمال ایتمه من و بو خصوصده اک اوافق برشی بیله میدانہ کتیرم .

صوک برمشله دها قالیور : عجا مکتبلرمیزده کی موسیقی تدریساتی اصلاح ایتکله نه قازانه جفز ؟ بونی آکلامق پک قولایدیر : باشقه مملکتلرده تأمین ایتدیکی فائده لره باقی لی بز . ازجله ، « و بهر » دیورکه : « قوروجیتلری دنیانک هیچ بریرنده آلمانیا ده کندن دها فضلہ رغبت کورمه مشلردر ، هیچ بریرده اعضالری آره سندره آلمانیا ده اولدیقندن دها فضلہ قرده شانه مناسبات موجود دکلدیر . بوده غایت طبعی در ، چونکه بو جعیتلر مکتبلرده و بریلن موسیقی تربیه سی آرقه سندن اچیقورلر . شیمدی یه قادیار فرانسه ده الزم صاییلان مسابقه لر طرزنده شیلر یاهورق آره لرنده رقابت حسلری اویاندرلرله سی دوشونله مشدر بیلہ . غ . قاستنهرک (حیات شرقیلری) اثرنده مندرج قورو جعیتلرینک تاریخنه مراجعت اولنه بیلیر . اوراده ، بو جعیتلرک آلمانیا ده کی تشکیلاتی ایله فرانسه ده کیلر آره سندره موجود فرق ؛ کرک مکتوبلرله و کرک بربرلرینی زیارتله ، ویا اعضالردن بعضیلرینی متقابلاً بربرلرینه کوندرمک صورتیله ناصل دائماً حال تماسده قالدقلمی ؛ کوزهل شنلکلر ترتیبیله بینلرنده کی تماماً دوستانه ، هیچ قاوغاسز ، نه ده رقابتیز مناسبتلری ناصل ادامه ایتدیردکلری کوروله . جکدر . غ . قاستنهرک یازدیغنه کوره ، آلمانیا ده موسیقی تربیه سی عموم آره سندره او قادیار یایلوب برلششدرکه ، بالکیز برقاچ قسلی (لیدر) لر اوقومق خصوصنده دکل ، حتی فوغ یاپه بیلہ جک اقتدارده اولدجه موسیقیدشناس کویلیلر بیلہ واردر . ایشته ، مکتب موسیقینک تأمین ایده بیلہ جکی فائده لرک بر جبهه سی بودر : یعنی ، جمعیت ، اتحاد ، نرده شاک ، ده وقراسی حسلریله ، (صنعت) تربیه و هیجانی خلق آره سندره برلشدیرمک . .

فرانسه موزیقولوژی جمعیق اعضامندن

محمد راعب

مه مملکمز ، تصویره صیغماز بر حادثه در . حقوق فاکولته سی ، مکتب ملکیه ، تجارت مکتبی کبی علم واختصاص مؤسسہ لرمیز همان همان یارم عصر دتبری فعالیتده بولوندیغنی حالده ملی حقوق تاریخمیز و ملی اقتصاد تاریخمیز حقنده هیچ برشی یاپیلماه سی ، جدأ بر « معما » در . ایشته حقوق فاکولته سنک کچن سنه احداث ایتدیکی یکی کرسی ، بونقطه نظر دن ، بکا امید ویرمش و سه ویندیرمشدی . بوسیعی علاقه دارلرک تأثیریلہ حقوق فاکولته سندره تدریس ایدیلن تاریخ حقوق درسک فورمالرینی تدارک ایدیرک اوقودم . مع الاسف ، دویذیم حس ، سقوط خیال ایله مترافق مدھش بر « حیرت » ولدی . بوسطرلراوتارک سوقیله یازیلیور .

کندی افاده سنه باقیلاجق اولورسه ، « تاریخ حقوق » مدرسی اولان ذات بویوک بر کاشف ، بوکونکی بشرینک معلومات تاریخیه سی باشدن باشه دکیشدیرمک بر « تلامه » ، بر « داهی » در ؛ بناءً علیه بالکیز بزم مملکتده تورکیات ایله اوغراشاقلری ده کل ، بوتون دنیا تورقولوجلرینی ، مورخلرینی ، آرکه اولوژی متخصصلرینی حیرتده براقه جق برکشف یامیشدر : یونان قدیم مدینق وسائر بوتون اسکی مدنیتلر کاملاً تورک لرک اثری ایمش ؛ یونان الهلری کاملاً تورک الهلرندن عبارت مش ؛ حتی « هامورابی » ده تورک ایمش ؛ « هامورابی » قانونی تورک تاریخ حقونک باشلانجی تشکیل ایدیورمش ، الخ . . . اورواده تاریخ ، آرکه اولوژی و فیلولوژی ایله مشغول بیکلرجه متخصصک شیمدی یه قدر میدانہ جیقاردقلمی نتیجه لری بوبله داهیانہ برضربه ایله دکیشدیرمک بوزات ، کندی اعترافنه کوره « بش آلتی سنه » طرفنده بو حقیقلری بولش ! هم ده بوبخت ایتدیکی اقوام قدیمه دن هیچ برینک ، لسانلرینی تاریخلرینی قطعاً بیلمه دیکی حالده ! تاریخ و لسانی هیچ بر صاعلام معلوماته مالک اولمده دن یالان یا کلیش اشتقاقلره استناداً کوسته ریلن بوجرات ، بوتون جهان ارباب علمنی کولدوره جک بر حادثه در . اگر بوادعا دارالفنون کرسیسندره سوبله نه سهیدی و زوالی طلبیه « حقیقت » دیبه تعلیم ایدیله سهیدی ، « جون احمد » بکک کشفندن شهبه سز جوق اداها بارلاق وجوق دها کولونج اولان بوادعالره قارشق لایق قالدیردق . لکن بوادعا ، استانبول دارالفنونق بوتون علم دنیاسی نظرنده جوق کولونج بر موقعه دوشوره جک ماهیتده اولدیغندن ، دارالفنونک حیثیتی وقایه ایچون بوسطرلری یازمق مجبوریتنی حس ایتدک .

« تورک حقوق » مدرسنک ، فیلولوژی و تاریخک اک ابتدائی اساسلردن بی خبر اولارق اورتیه آتدینی ادعالرنه قدر کولونج و اساسسز اولدیغنی ، و « تورکیات » حقنده کی معلوماتنک ساده جه مرحوم ضیا کوک آلک بعض مقاله لرله « له تون قاهون » ک « آسیا تاریخنه مدخل » ادلی ابتدائی اثرینه منحصر کبی قالدیغنی کوسترمک ایچون براییکی اوافق نمونه ذکر یله اکتفا ایده جکیز . بوزاتک ادعاسنه کوره : « اک قدیم قانون کله سنی افاده ایدهن اسکی یونانجه ده کی نوموس و عربلرده کی ناموس کله سی : قدیم تورکجه ده کی نوموس کله سندن مشتق ایمش و یونانلیلرله عربلر بونی اک قدیم تورکجه دن

آلشیر ایمش » [فورمه لرده ، صحیفه ۵] . « ضیا کوک آلک » ، یکی مجموعه ده کی مقاله لرنده و « تورک مدینیتی » ادلی اثرنده : « اسکی تورک لریک دینه و دین کتانه » نوم « ادینی و بردکلرینی و بناءً علیه اسکی تورک دیننه بواسمی ویرمک لازم کلدیکنی » سویلر . [صحیفه ۲۵] . مرحوم بوراده « دیوان لغات الترک » ایله « جهانکشیای جوینی » یه استناد ایتشه ده ، تورک تاریخی حقنده کی سائر بر جوق مطالعه لرنده اولدیغنی کبی بوراده ده آلدانمشدر . معلوماتی ایلك منبعلردن دکل دائماً ایکنجی الدن آلاق اساسسز اشتقاقلره اوندن احکام جیقاران « تاریخ حقوق » مدرسی ، بونی کورور کورمیز یونانجه « نوموس » کله سنک اسکی تورکجه دن جیقیدیقنه در حال حکم ایدیورمش . بو « نوم » کله سیله یونانجه « نوموس » کله سی آراسنده کی مناسبت محققدر ؛ لکن ، اساساً تورکجه اولمایان بو « نوم » کله سی ، « نوموس » دن یعنی یونانجه دن آلمشدر . باقکیز ناصل : « جهانکشیای جوینی » ده « ذکر نسب ایدی قوت و بلاد ایغور بر موجب زعم ایشان » نامی آلتنده بر فصل واردر . [لیدن طبعی ، ج ۱ ، ص ۳۹ - ۴۵] که ، « دوسسون » موغوللر تاریخی ادلی مشهور اثرنده بونی ترجمه و نقل ایتشدر . [دوسسون ، موغوللر تاریخی ، لاهی ، ۱۸۴۳ ، ج ۱ ، ص ۴۳۰ - ۴۳۵] . مؤخرآ آلمان عالمی « مارقووارت » بو مسئله یه تخصیص ایتدیکی مهم بر مقاله سندره ، « دوسسون » ک ترجمه سندره کی بعض یا کلیشقلری تصحیح ایتش و بوراده موضوع بحث « بوقوخان » منقبه سنک اویغورلرک « مانجه نیرم » دینی قبول ایتدکلرینی کوستردیکنی لایقیه ایضاح ایله مشدر [پروسیاعلوم آقاده میسی مخطرهلری ، ۱۹۱۲] . مؤخرآ « شاوان - پهلوی » کبی ایک بویوک سینولوج طرفندن نشر اولونان مهم بر مقاله ده بو مسئله دها اطرافلی برشکلده تدقیق ایدیلش [ژورنال آزیاتیک ، ۱۹۱۳] و « نوم » کله سنک یونانجه « نوموس » دن مشتق اولدیغنی ده مختلف عالمر طرفندن کوسته ریلشدر [آلفاریق ، مانجه نیرم یازیلری ، ۱۹۱۸ ، جزو ۲ ، ص ۹۴ ، نوط ۴] . فی الحقیقه « خواستوائیت » کبی اسکی « اویغور - مانجه نیرم » اثرلرنده « نوم » کله سی « مانجه نیرم شریعتی » معنا سندره دائماً قولانیلیر [لوقوق ، پروسیا آقاده میسی مخطرهلری ، ۱۹۱۱ ؛ کذلک عین مؤلف ، خوجوده تورکسمانی اثرلری ، ۱ ، ۱۹۱۲ ؛ بو خصوصده دها بر جوق مثال ذکر ایدیله بیلیر] . ایشته ذکر ایتدیکمز بوتون بوتاریخی و لسانی دلیللر ، « نوم Nom » کله سنک تورکجه یه « مانجه نیرم » واسطه سیله « نوموس » کله یونانیه سندن کچدیکی قطعی صورتده کوسترمکده در . مؤخرآ بو کله « بودیستر » ده کچمش و اونلرده کندی مقدس کتابلرینه بو عنوانی ویرمشلردرکه ، موغولجه ده بواصطلاح بوکونه قدر محافظه اولونمشدر [بارتولدک اوچنجی قونفرانسندن] . بو بر تک مثال ، « تورک تاریخ حقوق » مدرسنک علم تلقینسندن نه قدر اوزاق و علمی اصوللره نه قدر بیکانه اولدیغنی آکلامغه کافیدر .

اجتماعي مسئلہ

— آئندہ لودہ کی اجتماعی زمرد لودن —

اشراف صنفی

[طرزوندہ انتشار ایدن اقبال آرقداشز ، کچنلرہ بلدیہ جیلکے دائر برناش مقالہ نشر ایتش ایدی . بوباش مقالہ ، بزدہ حقیقی بلدیہ جیلکے اشراف زمردہ سی آراسندہ کی رقابت مجادلہ لرنک برطرف ایدلہ سیلہ دوغاجنی ایضاح ایدیلوردی . صوک کلن نسخہ لرنیدن برندہ « اقبال » فکرنی آکلما یان ویا آکلماق ایسہ مہین برقارنشک سؤلنہ جواب ویررکن بالوسیلہ آئندہ لودہ کی اشراف زمردہ و صنفک اجتماعی برتحلیلی پانقدہ در . « حیات » بو تحلیله عائد سطرلری ، درین بر مملکت یاراسنک اجتماعی تشریحی مابیتندہ کوردیکی ایچون ستونلرنہ آلفدن کنیدیستی منع ایدہ میور .]

«... فی الحقیقہ اشراف دینچہ ہانکی وصفلری خاطر لایورز و بو وصفلر تورک جمیعتنک بو کوئی یوریوش استقامت لرنہ نظرآ جانلی میدر ، بوقہ ٹولومہ محکوم میدر؟ بونقطہ لری کوجز یتدیکی نسبتدہ آکلانلم؛ تاریخندہ آدینہ درہ بکلک دینلن بردورہ واردر ، مملکتک داخلہ بر نوع کوچوک ، کوچوک قرالقلرہ انقسامی دینک اولان ، اورتہ تاریخندہ کوردیکمز بودورہ ، غرب جمیعتلرنہ اعظمی تعضوبی بولمش و تکامل قانونلرنک ضروری نتیجہ سی اولہرق ، کنیدی ایچندہ بویون ضد ایکنجی بر « خلق » قوتنک عکس العملیلہ تماماً بیکلمشدی . عثمانی تاریخندہ درہ بکلک تشکل و حرکت لرنہ تصادف ایدرہ کدہ بزدہ درہ بکلک ہیچ بر زمان غربدہ کی شکلدہ تبارز وعضو ایتہ مشدر . فقط بو حال ، تاریخز ایچون ہیچدہ ای اولامشدر . تامشکلی بولادیفندن بیکلماسی ایچون ضروری اولان عکس العملدہ شدتلی و انتفاقی اولامشدر . بویلہ اولمانچہدہ بو قوت اولہمش و « اعیان » ق و « اشراف » لق نامی آئندہ تورک جمیعتی کیرن غریب و مضر بر عضویت حالندہ صوک زمانلرہ قدر دوام ایدوب کیتشدر . « اعیان » لق و « اشراف » لغک یقین زمانلرہ قدر کوستردیکی متبارز وضعیتی شویلہ تثبیت ایدہ بیلیرز : مرکزہ قارش یاپک جزئی امتیازی ویا امتیازسز فقط « خلق » قارش مطلق حاکم و امتیازلر . بو صورتلہ خلق و حکومت آراسندہ تشکل ایدن بوغریب عضویت ، سلطانق نظامندہ ہیچ بر تہلکدہ دن قورقاپہرق یاشادی . کلی صداقت لرنہ مقابل سرای بونلرہ ، کنیدی نفوذ منطقہ لرنہ « خلق » قارش ایستہ دیکلری طرزندہ حرکتی - رسماً دکل - اجراءہ مساعدہ کار داورانیدی . اوقدر ، کہ : ولایتلردہ « دولت » تشکیلاتی بوصنفک تماماً تأثیری آئندہ ایدی . خلق دولت ایلہ اولان ایشلرنی آنجق بو صنفک توسطیلہ

خرابہ لردن اورادہدہ عین مدینتک عین اللرلہ انکشاف ایتکدہ اولدینی نتیجہ سی جیقاریلہ سیلہ جکئی « سولیلور [فورملر ، ص ۱۲۳] . شرقی تورکستان خرابہ لرنی « هامورانی » ایلہ عین زمانہ عائد اولارقی قول ایدہ دن مدرس ، کورولیلورکہ ، بیکلرچہ سنہ لک زمان فرقنی آکلما یہ جق قدر عمومی تاریخہ بیکانہ در .

لیسہ نکل ایلک دورہ سندہ بویلہ سز سولیلرین برطبلہ تاریخ درسندن مطلقاً صفر آلیر ! بوقدر یاکلیش معلوماتلہ صفر دکل قنط غرائیدن اولارق عہدہ سنہ بر « دارالفنون کرسیسی » آلمش اولان « داهی مدرس » بونکدہ قالیور : « بیلیم ناصیل برانقلابک ، ناصیل بر صارسینتی نکل ، ناقابل تصویر برحاکک نتیجہ سیدرکہ ازمنہ قدیمہ نکل بوبلدہ لرندن جوغی یایدار اولامشدر . بویوک بر حرکت ارضی ، کرؤ زمینک اوزرنده قوزمولوژیک بر حادثہ می جریان ایتشدرکہ بونلر منقرض اولدیلر ... ظن اولونورکہ بویوک بر حرکت ارض ، بروولقان نتیجہ سی اولارق آسیا مدینتی بردن برہ انقراضہ اوغرامشدر » [فورملر ، ص ۱۲۴] دیہرک فاحش برخطا دها ارتکاب ایدیلور . ازمنہ تاریخنہدہ « اورنا آسیا » دہ مدرس بکل افندیکن تصور ایتدیکی طرزندہ « اسکی مدینتی بردن برہ انقراضہ اوغرامہ جق » بر حادثہ ارضیہ اولمادینی منفق علیہ برمشلدہ در . مدرس بکل افندی بوتون دنیا مورخ و قیلولوغلرنی تجھیل ایدہ جک ، شاشیرتہ جق معظم کشفلرہ کیریشمہ دن اول ، مکتب طلبہ سنک بیلدیکی متعارفہ لری اوکرہ سنہ ، دها معقول حرکت ایتش اولماز میدی ؟

تاریخ حقوق نامی آئندہ استانبول حقوق فاکولتہ سندہ تدریس اولونان بو « غرائب مجموعہ سی » نکل ماہیتی ، یوقاریکی - طرلرلہ ، عریان بر صورتدہ تبارز ایتشدر طنندہ بر ... بوفورمہ لرنک ہر صحیفہ سندہ کوزہ چاربان تحفقلری آیری آیری کوسترمک جوق اوزون و مناسب برکفت اولور . اک ابتدائی لسان و تاریخ معلوماتن ، علم و اصول حقندہ اک بسط بر فکر دن محروم اولان بوذاتک ، بو « صاجہ » لری بردارالفنون کرسیسندہ تقریر ایتدیکنی دوشوندیکہ حیرتن حیرتہ دوشمہ مک قابل اولیلور ! حرب عمومی استانسندہ غرتہ لردن برندہ « بودا » نکل « تورک » اولدیفنہ دائرہ بوتاریخ حقوق درسلری ماہیت و قیمتدہ بریازی نشر اولوغش و بونی اوقویان بر آلمان پروفیسوری ، « غرتہ لرنک ہیتت تحریر یہ سندہ لیسہ تحصیلی کورمش آدم بوقیدر ؟ » دیہہ صورہرق بنی فنا حالدہ محبوب ایتشدی . حقوق فاکولتہ مزیدہ کی بو « تاریخ حقوق » فورمہ لرنی اوقویانلر ، بیلہ مہ کہ دارالفنون حقندہ نلر دوشونہ جکلردر ! لاعلی التعین بر آدم عقلنہ کلنی بلسکہ یازوب سولیلہ بیلیر ؛ لاکن دارالفنون مدرسہ صفتی حائر بر انسان ، بو « تاریخ حقوق فیرمہ لری » کی ، منسوب اولدینی علم مؤسسہ سنی بوتون مدینت دنیا سنہ قارش کولوغ بر موقعہ دوشورہ جک « صاجہ لر » سولیلہ مکدہ سربست دکلدر و اولامہ لیدر . حقوق فاکولتہ سی کرسیلرنہ بوجنس شیلر سولیلہ نکل قابل اولدینی تقدیردہ ، مثلاً « جون احمد » بکل فن فاکولتہ سندہ ایچون میخانیک اوقوتعادیغنی صورانلرہ آرتق ہیچ بر جواب ویرمہ جکز دیمکدر .

کریبی زادہ محمد فراد

استانبول دارالفنونشدہ « تورک ایستاتی تاریخی » مدرسہ

کذلک [تاریخ حقوق فورمہ لری ، ص ۲۵] تورکچہ « کوی » معناسنہ کلن « کند » کلہ سنک یونانیلر و رومالیلر طرفندن آلمش اولماسی احتمالندن بحث ایدیلور . حالوکہ بو « کند » کلہ سنک اساساً « صوغدجہ » اولوب تورکچہ بہ اورادن کجدیکنی متخصصلری سولیلورلر . بونلرک بو مطالعہ سنی رد ایدہ بیلک ایچون « صوغد » لہجہ سی حقندہ اختصاص صاحبی اولقی شرط اصلیدر . تورک تاریخ حقوق مدرسہ ، « کند » کلہ سنک یونانیلرہ و رومالیلر کجدیکنی ادعا ایتہ دن اول ، کلہ نکل اساساً تورکچہ اولوب اولمادیغنی آکلما لیدی . « صوغد » لہجہ سی حقندہ ہیچ بر معلوماتی اولمایان بوذات ، ایسترایستہ من متخصصلرک فکرنی قبولہ مجبوردر ، چونکہ اونلری رد ایدہ بیلہ جک بر صلاحیتی بوقدر .

تورک تاریخ حقوق مدرسہ ، قدیم مدینت لرنک کلاماً تورک محسولی اولدینی اثبات ایچون ، « نوم » کلہ سندہ بارلاق برغونہ سنی کوردیکمز اشتقاق لرندن باشقا - کندنجہ جوق قوتلی - بر دلیل دها کوستر ییور : طورقان خرابہ لرنہ اللہ ایدیلن دیرہ ک باشقلری « ایونیہ » و « دوریہ » دینلن یونان قدیم باشقلرنک عینی ایش ! دینک اولیلورکہ دینانک ایکی اوجندہ عین منبعدن کلش ، عین الہام تلقی ایلہ وجود بولش ایکی مدینت تأسس ایتش ایتش ! مدرس بکل افندیکن نہ عمومی مدینت تاریخی حقندہ ، نہدہ طورقان خرباقی حقندہ اک ابتدائی معلوماتن بیلہ بی خبر اولدینی ، بو سطرلر نہ خربن بر صورتدہ آکلانور ! « ایونیہ » و « دوریہ » دورلرہ عائد - « طورقان » دہ کی - حتی اک اسکی دورلرہ عائد - آثار آراسندہ نہ قدر عصرلر بولوندیغنی ہیچ دوشو - نمین بوذات ، یونان مدینتی تأثیراتک اسکندر کبیر استیلا سندن صوکرا آسیا ایچریلرہ ناصیل یایلدیفندن ، معظم بقیہ لری حقندہ یوزلرچہ جلد اثرلر یازیلان « غرہ قو - بودیت » صنعتنن تمامیلہ بی خبردر . صوک زمانلردہ « قازولوف » ہیئت سفیرہ سی طرفندن یاپیلان تدقیقات ، بوتائیرک شیمدی یہ قادر بیلین بوللردن باشقا طریقلرلہ موغولستانک اوزاق ساحہ لرنہ قادر یایلدیفنی میدانہ قویمشدر . بو پداهت قارشیسندہ ، تاریخ حقوق مدرسہ ، اک بسط معلومات تاریخنہ دن محروم ایکن کشفیاتہ قاتلیشہ سندہ کی غرابی حس ایتہ بہ جکئی ؟ بیلہ عین صحیفہ لردہ [فورمہ لری ، ص ۷۰] : « آسیادہ کی آثار مدنیہ بی وجودہ کتیرہ اقوامک اسملری بللی دکلدر . بریلردن سورولدینی وقت چوت لردن قالہ آثار دیرلر . بوجونلر کیملردر و هانکی عرقہ منسوب ایدیلر ، مجهول قالان نقطہ بودر » دیہن مدرس ، بو « چوت » لاقیردینک علم عالندہ جوقدن بری اورتہ دن قاتمیش اولدینی بیلہ بہ جک قدر ترقیات علمیہ بوسوتون بیکانہ ایکن ، ناصیل اولوبدہ حدینک جوق فوقندہ کشفیاتہ قاتلیشور؟ یتش سکسان سنہ اولکی کتابلردہ کوردیکی بو « چوت » تعبیری ، کنیدیسنہ سولیلہ لم کہ ، آرتق تماماً اورتہ دن قاتمیشدر ... « هامورانی » بی تورک و قانونی دہ تورک قانونی اولارقی کوسترہن بو بویوک کاشف ، اوصیرادہ « مرکز ی و شرقی آسیادہ کی تورک قبائلنک تاریخی حقندہ معلوماتز اولمادیغنی ، بالکمز او دوردن قالان بر جوق